

Parlar del temps

«A la ciutat es parla del temps als ascensors. Als pobles se'n parla sempre i cada dia». Aquesta afirmació tan encertada -al costat de moltes altres, que poden arribar a fer saltar la llagrimeta a més d'un nostàlgic del passat camperol- l'he llegit en el minuciós retaule de la vida rural segarrenca durant la postguerra titulat *La marinada sempre arriba* (Columna, 2013), del periodista Lluís Foix, que, fill d'una humil família de pagesos, va viure a Rocafort de Vallbona fins als setze o disset anys i que, en aquest llibre i amb una prosa deliciosa, ofereix un mosaic de records al voltant del món de la seva infantesa, la seva -com, al capdavant, la de tots- autèntica pàtria.

És cert. A qualsevol poble, i sobretot entre els pagesos o els qui ho han estat, les converses sobre el temps no sempre són banals. De fet, no ho són gairebé mai. Tots els qui ens hem criat en un entorn rural on de la clemència o inclemència climatològica depenia, per a una part important dels veïns, poder recollir el fruit de l'esforç (físic i econòmic) de tot un any; els qui hem vist com una pedregada deixava trinxades les pomes, les peres i els préssecs de tot un terme, poc abans de la collita; els qui hem patit en veure com les temperatures descendien per sota dels quatre graus davall de zero en una nit de primavera i, l'endemà, hem esberlat una pera incipient per, desolats, trobar-li el cor negre i sense vida; els qui hem menat el tractor per entre un tou espès i opac de boira a l'hivern, o sota un bat de sol roent al bell mig de la canícula; els qui hem estat testimonis de com la manca de pluges assecava els sembrats, o com l'excés d'aigua els ofegava i aplanava les espigues; tots els qui, en fi, hem viscut -com Lluís Foix- la infantesa en la ruralia lleidatana, no podem parlar del temps climatològic sense dotar el nostre discurs amb una pàtina de transcendència.

Des que, fa una colla d'anys, els passos professionals em van dur a viure a la Catalunya central, i, per tant, vaig deixar Alpicat -per bé que amb un retorn periòdic, més o menys quincenal-, les converses telefòniques amb els de casa mai no s'acaben sense haver repassat la climatologia d'un lloc i de l'altre. Que si aquí plou i, en canvi, allà bufa el vent; que si avui no hem vist el sol en tot el matí, però cap al migdia ha acabat traient el cap rere la broma; que si el fred no és normal tan avançada com està la primavera... És un tipus de conversa amb més afecte que contingut, és cert, de parlar per sentir-se la veu, però vull pensar que també conserva un pessic del pòsit antropològic del món que em va veure créixer.

Quan coincideixo amb algú a l'ascensor, en canvi, no sé mai què dir.